

تاریخچه سلاح سابر

نوشته: مالکوم فر – ۱۷ آوریل ۲۰۱۹ – لئون پول

ترجمه: عباسعلی فاریابی (۱۳۹۹/۳/۳۰)

پس از مقاله های تاریخچه **فلوره ۱**، **فلوره ۲** و **اپه** اکنون زمان آن رسیده است که به تاریخچه سابر که سلاح سوم شمشیربازی است و توسط متخصص مالکوم فر تهیه شده است، پردازیم. اگر همیشه از نحوه تولد سابر سردرگم بوده اید (البته منشأ آن نظامی نبوده است!) و نمی دانستید که کدام یک از سلاح های شمشیربازی در ابتدا بیشترین محبوبیت را داشته است، ادامه این مقاله را بخوانید.

ریشه شمشیربازی سابر به شمشیرهای سنگین نظامی و قمه نیروی دریایی (cutlass) بر می گردد، به ویژه نسخه های چوبی یا کُند شده آنها که برای قرن ها در آماده سازی جنگ استفاده می شد. اولین شمشیر سابر کاربردی ساخته شده در قرن شانزدهم **دوزک** (Düsak) آلمانی نامیده می شد، که یک شمشیر خم سنگینی بود که معمولاً از چوب و گاهی اوقات از فولاد ساخته می شد، و دسته آن به شکل یک حفره بود (شکل ۱).

شکل ۱: کپی شمشیر دوزک

این سلاح که در انگلیس محبوبیت بیشتری داشت نوعی چماق یا چوبدستی بود که در قرن ۱۷ به یک ورزش روستایی تبدیل شد. کارگران جوان مزارع در نمایشگاه های کشوری گردهم می آمدند و با استفاده از چوب درخت زبان گنجشک که درون یک سبد حصیری نگهداشته می شد (شکل ۲)، در مسابقات شرکت می کردند و با هم مبارزه می کردند. برنده اولین کسی بود که ضربه ای را می زد که یک اینچ خون به وجود می آورد.

شکل ۲: نمونه ای از چماق یا چوبدستی

درگیری های تک نفره با چوبدستی نیز توسط نیروهای مسلح جهت آماده سازی برای شمشیرزنی بکار برده می شد. فیلیپس وولی در کتاب "قداره و چوبدستی" (Broad-Sword and Single-Stick)، که در سال ۱۸۹۰ نوشته است ذکر می کند که: "فقط کافی است که نیش الیاف زبان گنجشک قسمت های نرم تر ران، استخوان آرنج یا کمر شما را لمس کند، تا شما را از خواب بیدار کند و ضرب المثل - سوختن و ساختن - را به شما یادآوری کند."

در سال ۱۸۵۶ ارتش انگلیس اولین شمشیر تمرینی سواره نظام خود را ساخت و ۸ سال بعد نسخه ورزشی (gymnasium sword) آن را معرفی کرد. تولید این سلاح ها، با اندکی اصلاحات، تا سال ۱۹۱۱ که آخرین شمشیر ورزشی معرفی شد، ساخته می شدند (شکل ۳). سال های آغازین مسابقات شمشیربازی سلطنتی، که به بزرگ ترین مراسم سان و نمایش نظامی جهان تبدیل شد، بصورت سابر در برابر شمشیر سرنیزه ای (bayonet) (۱۸۸۶) و سابر در برابر سابر (۱۸۹۱) برگزار شد.

شکل ۳: شمشیر سابر ورزشی *gymnasium sword*

در همین زمان، شمشیربازی سابر مدرن در مجارستان و ایتالیا در حال توسعه بود، جایی که سابر در آنجا به عنوان شمشیر دوئل محبوب بود. در سال ۱۸۵۱، جوزف کورستسی، استاد شمشیربازی مجارستان، مدرسه ای را افتتاح کرد که روش جدیدی از شمشیربازی را با استفاده از حرکات

دایره ای مچ دست به عنوان زیر بنای ضربه های برشی و دفاع را آموزش می داد. سپس در دهه ۱۸۷۰، **جوسپی رادایالی**، استاد ایتالیایی شمشیربازی، یک سابِر ورزشی سبک تهیه کرد که یک تیغه مثلثی نازک داشت و یک حلقه بیضوی ساده در اطراف یک گارد باریک قلاب دار ایجاد شده بود (شکل ۴). این تیغه کمی خمیده ۸۲۰-۸۸۰ میلی متر طول داشت و باریکی آن با قطر ۱۲ میلی متر نزدیک گارد شروع می شد و با قطر ۸ میلی متر در نوک شمشیر ختم می شد، و فقط ۴۵۰ گرم وزن داشت. یک مدرسه رقیب در جنوب ایتالیا در دوره **ماسانیالو پریس** تاسیس شد و خیلی زود استادان شمشیربازی ایتالیا آموزش این سیستم جدید را در سراسر اروپا شروع کردند. **لوییجی بارباستی** آن را به اتریش، **ایتالو سانتلی** به مجارستان و **جوسپی ماگرینی** آن را به انگلیس معرفی کرد.

شکل ۴: یک گارد سابِر اولیه

هنگامی که بازرس ورزشی آلدرشات، **سرهنگ فاکس**، استاد مشهور **فردیناندو ماسیلیو** از فلورانس را به همراه شاگرد خود **جوسپی ماگرینی**، که قرار بود در انگلستان بماند، را در یک جشن معرفی کرد، در میان احتیاط و اکراه شمشیربازان ارتش، شمشیر ورزشی سابِر برای اولین بار در سال ۱۸۹۳ در انگلستان نمایش داده شد. این استاد تا زمان مرگش در سال ۱۹۱۲ در ارتش این کشور به آموزش سابِر پرداخت. **لیون برتنارد** در کتاب "ضربه های برشی و نفوذی" سال ۱۹۲۷ خود به روشنی یک صحنه از بازی ماگرینی و یک شمشیرباز ارتش سنتی را شرح داده است:

"ماگرینی ظاهری پر زرق و برق با شلواری ساتن سیاه و جوراب های ابریشمی داشت و شمشیر سابِر نقره ای او سبک و شکننده به نظر می رسید. در مقابل، آقای X در انتهای دیگر پیست معرفی شده بود، او یک لباس برزنتی سنگین به تن داشت، و مجهز به محافظ ساق پا و ماسک شبیه به قفس بود، و یک شمشیر سواره نظام سنگینی را حمل می کرد. ماگرینی با یک حرکت ظریف تیغه خود را در هوا چرخاند و به سرعت ضربه ای را به سینه حریف نواخت تا اولین "امتیاز" را بگیرد. آقای X با دیدن حرکت شمشیر فولادی دفاع را رها کرده و با یک حرکت طوفانی دیوانه وار ضربه برشی خود را با خشونت تمام به سر ماگرینی نواخت. تیغه شمشیر حریف از بالای ماسک ماگرینی طوری خم شد که او ضربه سنگین آن را با تمام وجود بر پشت خود حس کرد. پس از دریافت اولین بازخورد سابِر انگلیسی، که هم خیلی بد و هم بسیار دردناک بود - که عین واقعیت هم بود، ماگرینی بار دیگر برای اجرای یک حمله پیشروی کرد. پس از چند حرکت فریب سردرگم کننده، یک ضربه برشی دایره ای ظریفی را نواخت. آقای X بار دیگر دستپاچه شد و دوباره بصورت کورکورانه و برای دومین بار تیغه خود را روانه ستون فقرات مرد ایتالیایی کرد، از این رو ماگرینی ماسک خود را برداشت، دستش را بالا برد، و علی رغم درد شدید و عذاب آشکار، بطور واضح گفت: متشکرم آقا. تو از من خیلی بهتر هستی."

در آوریل ۱۸۹۶ با ورود به اولین بازی های مدرن المپیک، انگیزه بی حد و حصری به شمشیربازی رقابتی تزریق شد، جایی که شمشیر سابِر سبک جدید استفاده می شد. دو ماه بعد، مسابقات بین المللی سه سلاح بصورت جداگانه بین حرفه ای ها و آماتورها برای اولین بار در پاریس برگزار شد. برنده هر رویداد ۱۰۰۰ فرانک و هر شرکت کننده یک مدال برنز یادبود دریافت کردند.

نخستین قهرمانی سابر انگلیس در سال ۱۸۹۸ برگزار شد که در آن کاپیتان **والتر ادگورورت-جانستون** ورزشکار همه فن حریف ایرلند قهرمان شد (شکل ۵). او که قبلاً در سال‌های ۱۸۹۵ و ۱۸۹۶ قهرمان بوکس فوق سنگین انگلیس شده بود، در سال ۱۹۰۰ بار دیگر قهرمانی شمشیربازی خود را تکرار کرد. او در ادامه رئیس پلیس متروپولیتن دوبلین شد و در سال ۱۹۲۴ به لقب شوالیه مفتخر شد.

شکل ۵: کاپیتان والتر ادگورورت-جانستون

قهرمان مسابقات سابر سال قبل ملزم به شرکت در بازی‌های مقدماتی مسابقات قهرمانی سال بعد نبود و تنها در پول نهایی بازی می‌کرد. فقط در سال ۱۹۱۰ بود که قهرمان مسابقات مانند هر کس دیگری باید از ابتدا در رقابت‌ها شرکت کند.

در بازی‌های المپیک ۱۹۰۸ لندن مشخصات مربوط به سابر عبارت بود از: طول تیغه حد اکثر ۸۸۰ میلی‌متر (برای بازی‌های المپیک ۱۹۱۲ به ۹۰۰ میلی‌متر افزایش یافت)، گارد به عرض ۱۵۰ میلی‌متر، گودی ۱۴۰ میلی‌متر و حد اکثر وزن کلی ۵۰۰ گرم. این ابعاد بعداً توسط FIE به تصویب رسید. اما سابر هنوز اساساً یک سلاح نظامی محسوب می‌شد و در تمرینات آماده‌سازی جنگ، تمام بدن هدف محسوب می‌شد. تا اینکه پس از جنگ جهانی اول، که برتری گلوله نسبت به شمشیر سرانجام به اثبات رسید، هدف سابر مدرن به تصویب رسید.

سابر در دهه ۱۹۲۰ تحت سلطه نظامیان بود که که هیچ ظرافتی از آنها به ثبت نرسیده است. در گزارش یک روزنامه از یکی از مسابقات قهرمانی، آمده است که: "هنگامی که **آدمیرال هونریال، لوسون گاور** و **سرهنگ رونی کمبل** با **سروان هایکرافت** و **سرگرد تویست** روبرو شدند، به دلیل ضربه‌های محکم و بی‌رحمانه آنها، به شدت از آن رقابت‌ها رنج کشیدند ... آنها از هنر شمشیربازی بویی نبرده بودند، زیرا ضربه‌های برشی آنها به سینه شبیه به قالی تکانی بود تا به ضربه‌های نرم و سریع ایتالیایی‌ها."

سن قهرمانان سابر انگلیس در دهه ۱۹۲۰ - همه به جز یک نفر بالای ۳۰ سال بود - آن هم به دلیل تلفاتی که مردان جوان در جنگ داده بودند. نفر استثنای ستوان دوم **سسپیل کرشو** بود که ۳ بار به قهرمانی رسید. وقتی او در سال ۱۹۲۰ برای اولین بار قهرمان شد ۲۵ سال سن داشت. در

سال ۱۹۲۴ وقتی این بازی ها به نام مسابقات سلطنتی تغییر نام داد، او قهرمان هر سه سلاح شد و در نتیجه یک اسلحه زینتی زیبا، که توسط ویلکینسون ساخته شده بود، را دریافت کرد (شکل ۶).

شکل ۶: سلاح تزئینی ویلکینسون

شمشیربازی سابر پس از الکتریکی شدن دو اسلحه دیگر همچنان به کمک داور و یک سرداور قضاوت می شد، اما سرانجام در سال ۱۹۸۶ یک سیستم قابل اعتماد برای ثبت ضربه های الکتریکی کامل شد. تماس تیغه با جلیقه فلزی، ماسک یا گیره فلزی رابط باعث می شد که مدار الکتریکی که از طریق یک سوکت در داخل گارد که به سیم بدن بازیکن و از آنجا به یک قرقره زمینی وصل می شد، دستگاه امتیاز دهی را فعال کند.

نخستین مسابقات قهرمانی بانوان انگلستان در سال ۱۹۸۹ برگزار شد که **سو بنی** در شش مسابقه از هشت رویداد اول موفق به کسب قهرمانی شد. اما رکورد وی توسط **لوتیس بانند - ویلیامز** (شکل ۷) شکسته شد. ایشان جوان ترین قهرمان بزرگسالان انگلیس بود که در سال ۱۹۹۷ در سن ۱۴ سالگی به قهرمانی رسید، سپس ۱۰ ماه بعد قهرمانی خود را تکرار کرد و در ادامه صاحب رکورد ۱۰ عنوان قهرمانی شد.

شکل ۷: لوتیس بانند - ویلیامز

سابر بانوان سرانجام در سال ۱۹۹۸ توسط FIE به رسمیت شناخته شد و با یک رویداد آزمایشی در مسابقات جهانی شرکت کرد و سال بعد نیز مسابقات رسمی انفرادی و تیمی آن برگزار شد. اما برابری کامل سلاح ها در بازی های المپیک تا سال ۲۰۰۸ حاصل نشد. زیرا در آن زمان، شمشیربازی محدود به داشتن ده مجموعه مدال بود، به طوری که باید یک رویداد تیمی از هر جنسیت بصورت چرخشی از هر دوره بازی ها حذف می شد. سرانجام پس از سال ها لابی کردن توسط FIE، IOC پذیرفت که ۱۲ رشته شمشیربازی در المپیک شناخته شود و به همه آنها مدال تعلق گیرد، اتفاقی که برای اولین بار در سال ۲۰۲۰ رخ خواهد داد.